

Sygn. akt I C 1794/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2021 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kinga Kubuj

Protokolant: Aleksander Kondej

po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 2021 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. oraz (...) S.A. z siedzibą w Ł.

przeciwko Instytut (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od Instytutu (...) z siedzibą w W. solidarnie na rzecz powodów (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. i (...) S.A. z siedzibą w Ł. kwotę 16.461,23 (szesnaście tysięcy czterysta sześćdziesiąt jeden 23/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 15 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty,
2. zasądza od Instytutu (...) w W. solidarnie na rzecz powodów (...) S.A. w (...) sp. z o.o. we W. odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 295.404,13 (dwieście dziewięćdziesiąt pięć czterysta cztery 13/100) złotych od dnia 28 grudnia 2018 roku do dnia 14 sierpnia 2019 roku oraz odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 226,80 (dwieście dwadzieścia sześć 80/100) złotych od dnia 28 grudnia 2018 roku do dnia 5 lutego 2021 roku
3. zasądza od Instytutu (...) w W. solidarnie na rzecz powodów (...) S.A. w (...) sp. z o.o. we W. kwotę 168,34 (sto sześćdziesiąt osiem 34/100) złotych tytułem rekompensaty za koszty odzyskania wierzytelności;
4. umarza postępowanie w pozostałym zakresie;
5. zasądza od Instytutu (...) z siedzibą w W. solidarnie na rzecz powodów (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. i (...) S.A. z siedzibą w Ł. kwotę 25.588 (dwadzieścia pięć tysięcy pięćset osiemdziesiąt osiem 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 10.800 (dziesięć tysięcy osiemset 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Kinga Kubuj

Sygn. akt I C 1794/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 grudnia 2018 roku powódki (...) spółka akcyjna z siedzibą w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wniosły o zasądzenie od pozwanego Instytutu (...) z siedzibą w W. wspólnie do niepodzielnej ręki na rzecz powódek kwoty 295.404,13 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie wynikającymi z ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty; ewentualnie

orzeczenie obowiązku zapłaty ww. kwoty wraz z ww. odsetkami przez pozwanego solidarnie na rzecz powódek; ewentualnie zasądzenie ww. kwoty wraz z ww. odsetkami przez pozwanego w częściach równych na rzecz powódek. Ponad powyższe powódki wniosły o zasądzenie od pozwanego wspólnie do niepodzielnej ręki (ewentualnie solidarnie lub w częściach równych) na rzecz powódek kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i substytucji wg norm przepisanych. Strona powodowa wniosła także o zasądzenie od pozwanego wspólnie do niepodzielnej ręki (ewentualnie solidarnie lub w częściach równych) na rzecz powódek kwoty 168,34 zł stanowiącej równowartość 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskania wierzytelności. Roszczenie wynika z umów łączących powódki z pozwanym na sprzedaż oraz dostawę leków i produktów medycznych. Strona powodowa dochodziła od pozwanego należności z uwagi na niedokonanie przez niego zapłaty za dostarczone towary (pозew k. 5-14).

W dniu 8 września 2020 roku Sąd wydał nakaz zapłaty, w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz k. 292).

Nakazem zapłaty z dnia 10 listopada 2020 roku (data stempla) pozwany Instytut (...) z siedzibą w W. zaskarżył wydany w sprawie nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa w zakresie kwoty 278.942,90 zł oraz odsetek d tej kwoty za okres po dniu 14 sierpnia 2019 roku oraz w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych żądanych od kwoty 16.431,23 zł. Pozwany wskazał, że roszczenie powódek nie było między stronami sporne, dlatego też w dniu 14 sierpnia 2019 roku uiszczył na rzecz powódek kwotę 278.716,10 zł tytułem faktur objętych niniejszym powództwem. Pozwany zakwestionował żądaną przez powódki kwotę 226,80 zł wynikającą z faktury (...) wskazując, że była ona objęta pozwem zarejestrowanym pod sygn.. akt III Nc 149/19 i została przez pozwanego zapłacona w dniu 30 września 2019 roku. Pozwany nie kwestionował roszczenia dotyczącego skapitalizowanych odsetek w kwocie 16.461,23 zł i kwoty rekompensaty, jednak zakwestionował żądanie odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty skapitalizowanych odsetek, bowiem według pozwanego ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych nie reguluje zagadnienia odsetek od odsetek i wobec tego zastosowana powinna być ogólna norma art. 482 k.c. Pozwany wnosił również o nieobciążanie go kosztami procesu, bowiem mimo spełnienia przez niego roszczenia już po wniesieniu pozwu, powódki nie cofnęły powództwa. Pozwany wskazywał, że gdyby powódki uczyniły to niezwłocznie, to Sąd, umarzając postępowanie, zwróciłby im uiszczoną od tego żądania opłatę od pozwu. Powołał się w tym zakresie również na swoją trudną sytuację finansową, wnosząc o zastosowanie art. 102 k.p.c.

Strona powodowa cofnęła powództwo w części, wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 16.688,03 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie wynikającymi z ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych od dnia 15 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, liczonych od kwoty 295.404,13 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia 14 sierpnia 2019 roku. Powódki podtrzymały również powództwo o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kwoty 168,34 zł stanowiącej równowartość 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskania wierzytelności oraz zasądzenia kosztów procesu (pismo k. 327-330).

Wobec powyższego postanowieniem z dnia 9 lutego 2021 roku postępowanie umorzono częściowo – co do kwoty 278.716,10 zł (postanowienie k. 337).

Pozwany w dalszym ciągu kwestionował żądanie zapłaty kwoty 226,80 zł wraz z odsetkami za okres po dniu 5 lutego 2021 roku wobec zaspokojenia roszczenia w tym zakresie. Powódki cofnęły zatem powództwo o dalszą kwotę 226,80 zł, podtrzymując jednak pozostałe żądania, w szczególności żądanie zasądzenia skapitalizowanych odsetek w kwocie 16.461,23 zł z dalszymi odsetkami w wysokości odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 295.404,13 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia 14 sierpnia 2019 roku, odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 226,80 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia 5 lutego 2021 roku oraz kwoty 168,34 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskana wierzytelności i kosztów procesu (pismo k. 341-342, pismo k. 357-358).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. (po zmianie firmy: (...) Sp. z o.o.) oraz (...) S.A. w dniu 21 lutego 2014 r. zawarły umowę konsorcjum, celem wspólnego ubiegania się o udzielenie i wykonywanie zamówień publicznych (umowa konsorcjum k. 69-67).

Powódki w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego zawarły z pozwanym 11 umów na sprzedaż oraz dostawę leków i produktów medycznych. Na podstawie zawartych umów, pozwany zakupił od powódek produkty lecznicze. Strony uzgodniły, że przedmiotem umowy jest sukcesywna sprzedaż i dostarczenie do siedziby pozwanego określonych produktów leczniczych, w ilościach i terminach każdorazowo wskazywanych przez pozwanego. Rozliczenia za dostarczone produkty odbywać się miały na podstawie faktur, wystawianych w dniu dostarczenia towaru, w terminie 60 dni od daty dostarczenia zamówienia. W wykonaniu powyższych umów oraz w odpowiedzi na zamówienia udzielone z wolnej ręki strona powodowa sprzedała i dostarczyła towary pozwanemu, co zostało udokumentowane fakturami VAT na łączną kwotę 278.942,90 zł, z terminami wymagalności każdej faktury wskazanymi w dołączonej do pozwu tabeli (umowy wraz z załącznikami oraz aneksami k. 68-172, faktury VAT k. 173-229).

Pozwany w wyznaczonym w każdej z faktur terminie nie dokonał zapłaty za dostarczone produkty. Wobec tego pismem datowanym na 10 października 2018 roku, a nadanym w placówce pocztowej na adres pozwanego w dniu 10 października 2018 roku, powódki wezwały pozwanego do zapłaty kwoty 295.854,70 zł wraz z odsetkami liczonymi od kwoty 284.082,29 zł od dnia 10 października 2018 roku do dnia zapłaty – w nieprzekraczalnym terminie do dnia 17 października 2018 roku (wezwanie wraz z potwierdzeniem nadania k. 230-232).

Pozwany uiszczył na rzecz powódek w dniu 14 sierpnia 2019 roku kwotę 512.135,58 zł, która obejmowała również zapłatę za faktury ujęte w niniejszym pozwie. W dniu 30 września 2019 roku pozwany zapłacił powódkom kwotę 108.83,95 zł. Płatność nastąpiła w wykonaniu nakazu zapłaty, wydanego przez Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie w sprawie o sygn. akt III Nc 149/19, a uiszczona kwota obejmowała również w części (5.139,99 zł) należność wynikającą z faktury (...) (...). W dniu 5 lutego 2021 roku pozwany uiszczył na rzecz powódek dalszą kwotę 226,80 zł (potwierdzenia przelewów wraz ze specyfikacją k. 308-313, kopia pozwu w sprawie III Nc 149/19 k. 332-335, okoliczności bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego, zgromadzonego w aktach sprawy niniejszej, w tym w szczególności na podstawie umowy kredytu z załącznikami, aneksów, kopii korespondencji stron. Autentyczność i wiarygodność tych dokumentów nie była przez strony kwestionowana, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Podstawą ustalenia stanu faktycznego były także okoliczności uznane przez Sąd za bezsporne, bowiem albo zostały przez strony wprost przyznane, bądź też nie zostały zaprzeczone, co zostało przez Sąd ocenione na zasadzie art. 230 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy co do tego, że strony zawarły szereg umów na dostawę produktów medycznych, które to produkty zostały przez powoda pozwanemu dostarczone, zaś pozwany nie zapłacił w terminie należności wynikających z wystawionych do zamówień faktur nie były między stronami sporne. Nie było również sporne to, że w toku procesu pozwany spłacił swoje zadłużenie obejmujące należność główną. Nie było między stronami sporu także o to, że powód miał prawo żądać rekompensaty na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych od każdego wymagalnego świadczenia.

Sporne było zaś to, czy powódki mają prawo żądać odsetek od skapitalizowanych odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz odsetek od uiszczonej w toku procesu kwoty 226,80 zł. Sporne było również to, czy zasadne jest żądane przez powódki zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu.

Wobec dokonania przez pozwanego spłaty części należności po wniesieniu, Sąd postanowieniem z dnia 9 lutego 2021 roku umorzył postępowanie co do zapłaconej przez pozwanego kwoty 278.716,10 zł. Wobec faktu, że powództwo zostało cofnięte również co do dalszej kwoty 226,80 zł wobec spłaty całej należności głównej, również i w tym zakresie

postępowanie należało umorzyć. Zgodnie bowiem z treścią art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Zgodnie zaś z § 3 ww. art. w razie cofnięcia pozwu poza rozprawą przewodniczący odwołuje wyznaczoną rozprawę i o cofnięciu zawiadamia pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów. W ocenie Sądu cofnięcie pozwu w sprawie niniejszej jest dopuszczalne w świetle art. 203 § 4 k.p.c. Pozwany zapłacił sporne kwoty, a powód zrzekł się roszczenia w tym zakresie. Zgodnie zaś z treścią art. 355 k.p.c. Sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona ugoda zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne. O umorzeniu Sąd orzekł w punkcie 4 wyroku.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (Dz.U. 2019, poz. 1649) do transakcji handlowych w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych w art. 10 zawartych przed dniem 1 stycznia 2020 roku stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie zaś z 10 ust. 1 w brzmieniu obowiązującym do 1 stycznia 2020 roku wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności. Wobec faktu, że niekwestionowane przez pozwanego było roszczenie o zapłatę rekompensaty za koszty odzyskania wierzytelności, a niewątpliwie powódki nabyły prawo do naliczenia odsetek, Sąd zasądził z tego tytułu kwotę 168,34 zł, stanowiącą równowartość kwoty 40 euro według kursu NBP ustalonych na koniec marca 2018 roku – ostatnia faktura była wymagalna w dniu 13 kwietnia 2018 roku. O obowiązku zapłaty rekompensaty Sąd orzekł w punkcie 3 wyroku.

W toku postępowania pozwany spełnił większość świadczenia, za wyjątkiem kwoty 16.461,23 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, naliczonych od kwoty należności głównej na dzień wniesienia pozwu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kwoty należnej powódkom tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, naliczonych od spłaconej przez pozwanego kwoty 295.404,13 zł od dnia wniesienia pozwu, tj. 28 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty tj. 14 sierpnia 2019 roku i od kwoty 226,80 zł od dnia 28 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty tj. 5 lutego 2021 roku. Pozwany nie kwestionował żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, naliczonych od spłaconej przez pozwanego należności głównej. Wobec powyższego na podstawie art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz art. 481 k.c. Sąd zasądził na rzecz powódek niespłacone odsetki naliczone od kwoty należności głównej, o czym orzekł w punkcie 2 wyroku.

Niesporny był także fakt, że powódki mają prawo żądać na tej samej podstawie skapitalizowanych odsetek, naliczonych od nieuiszczonej należności głównej na podstawie art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych do dnia wniesienia pozwu. Sąd uwzględnił zatem to żądanie w punkcie 1 wyroku. Pozwany kwestionował jednak to, że od zaległych odsetek należą się dalsze odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych wskazując, że zasadne jest zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie, obliczonych według przepisów kodeksu cywilnego. Sąd nie podziela jednak tego zapatrywania.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia płatności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie oraz wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Stosownie zaś do art. 4a ww. ustawy, do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 k.c., w myśl którego, jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Wyżej wymieniony przepis

art. 4a w sposób jednoznaczny określił stosunek przepisów cytowanej ustawy w zakresie należności odsetkowych do przepisów ogólnych określonych w Kodeksie Cywilnym.

W ocenie Sądu odsetki od odsetek należne są powodowi w wysokości odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych. Ustawodawca w art. 7 i 8 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przyjął zasadę, że w transakcjach handlowych wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych. Bezsprene strony niniejszego procesu dokonały transakcji handlowych w rozumieniu omawianej ustawy. Zatem zgodnie z przepisami tej ustawy wierzyciel może domagać się zapłaty odsetek w wysokości odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych. Okoliczność, że prawo do domagania się odsetek od odsetek wynika z art. 482 k.c. nie skutkuje uznaniem, że należy stosować odsetki za opóźnienie w wysokości określonej przez przepisy kodeksu cywilnego. Jak wskazuje się w doktrynie ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych nie definiuje pojęcia zapłaty, lecz określa skutki niewywiązania się stron z ustalonych terminów zapłaty. Można więc wskazać, iż ustawa modyfikuje normy kodeksu cywilnego w zakresie uregulowanym ustawą a dotyczącym skutków opóźnienia albo zwłoki dłużnika w spełnieniu świadczenia. Zatem omawianą ustawę należy traktować jako uzupełnienie kodeksu cywilnego w tym zakresie (por. Marcisz E. Komentarz do art. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis 2014 stan prawny: 2014.05.01; Biezuński P. Komentarz do art. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, System Informacji Prawnej LEX 2013 stan prawny: 2013.10.02). Stąd ustalając wysokość odsetek od odsetek w transakcjach handlowych należy uzupełnić regulację kodeksową wynikającą z art. 482 k.c. i zastosować takie same odsetki jak przy opóźnieniu w transakcji handlowej. Odsetki od odsetek bowiem również wynikają z transakcji handlowej, zatem ich wysokość powinna być taka jak wynika to z ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 października 2019 r., sygn. akt V ACa 164/19).

Odnosząc się do żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz powódek kosztów procesu, wskazać należy, że Sąd uznał je za uzasadnione.

Zasadą jest (art. 203 § 2 k.p.c.), że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady, jeżeli powód wykaze, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia powództwa. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (por. post. SN z 12.4.2012 r., II CZ 208/11, Legalis).

W sprawie niniejszej taka właśnie sytuacja zachodzi. Pozwany zaspokoił wymagalne roszczenie już po wytoczeniu powództwa. Jednocześnie w dacie wniesienia pozwu pozostawał wobec powódek w znacznej zwłoce w spełnieniu świadczenia, co czyniło wytoczenie powództwa niezbędnym z punktu widzenia celowego dochodzenia praw.

Pozwany wnosił o zwolnienie go od obowiązku ponoszenia kosztów procesu ze względu na trudną sytuację finansową, powołując się w tym względzie na art. 102 k.p.c. Zgodnie z ww. przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Zastosowanie art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, Legalis). Jednakże zła sytuacja finansowa, stanowiąca podstawę do zwolnienia strony od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, nie wyczerpuje sama w sobie przesłanek zastosowania art. 102 k.p.c., a przepis ten, z uwagi na swój szczególny charakter, nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienie (wyr. SA w Białymstoku z 7.6.2017 r., I ACa 24/17, Legalis; wyr. SA w Warszawie z 21.4.2017 r., VI ACa 1830/15, Legalis; wyr. SA w Krakowie z 30.3.2017 r., I ACa 711/16, Legalis; wyr. SA w Łodzi z 15.7.2016 r., III APa 10/16, Legalis; wyr. SA w Szczecinie z 26.8.2016 r., I ACa 274/16, Legalis).

Zdaniem Sądu pozwanego należy obciążyć kosztami procesu według zasad przewidzianych w art. 98 k.p.c. Istotnie sytuacja finansowa pozwanego nie jest satysfakcjonująca, o czym świadczy chociażby znaczna zwłoka w spłacie zobowiązań będących przedmiotem niniejszego procesu. Należy jednak wskazać, że zastosowanie dobrodziejstwa z art. 102 k.p.c. byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Pozwany znacznie ociągając się w spłacie należności powodowi i nie reagując na kierowane do niego wezwanie do zapłaty, zmusił powódki do poszukiwania ochrony na drodze sądowej, narażając je nie tylko na konieczność poniesienia kosztów prowadzenia sporu, lecz także na uszczerbek w prowadzonej przez niego działalności. Argumentacja, iż powódki mogły cofnąć powództwo niezwłocznie po otrzymaniu zapłaty, czym uniknęłyby konieczności ponoszenia kosztów, nie zasługiwała na uwzględnienie. Powódki mogłyby uniknąć jakichkolwiek kosztów procesu, o ile tylko pozwany w terminie zaspokoiłby wymagalne roszczenia powódek. Obciążanie ich de facto odpowiedzialnością za własną zwłokę w uiszczeniu należności nie zasługuje na aprobatę. Ponadto istotne jest, że powódki nie otrzymałyby zwrotu całej opłaty sądowej od pozwu (zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a w zw. z art. 79 ust. 3 u.k.s.c. – co najwyżej połowę opłaty pomniejszoną o kwotę 30 zł), nie mówiąc już o zwrocie kosztów procesu. Z tego względu należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódek zwrot wszystkich poniesionych przez nich kosztów, w tym także kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na względzie powyższe, na podstawie powołanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Kinga Kubuj

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Kinga Kubuj